

A KÚRIA
mint másodfokú bíróság
ítélete

Az ügy száma: Kf.III.37.883/2018/7.

A tanács tagjai: dr. Kovács András a tanács elnöke
dr. Fekete Ildikó előadó bíró
dr. Sperka Kálmán bíró

A felperes: (...)

A felperes képviselője: dr. Csontos Tibor ügyvéd

Az alperes: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal

Az alperes képviselője: (...) jogtanácsos

A per tárgya: szabálytalan gázvételezés tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

A fellebbezett elsőfokú jogerős határozat: Fővárosi Törvényszék 8.K.700.215/2018/10.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 8.K.700.215/2018/10. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú eljárási költséget.

A feljegyzett 40.000 (negyvenezer) forint fellebbezési eljárási illetéket és a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A másodfokú elbírálás alapjául szolgáló tényállás

- [1] A Budapest (...) szám alatti felhasználási helyen 2006. szeptember 27-én szereltek fel gázmérőt. 2008-ban fogyasztóváltozás miatt a felperes nevére írták át a mérőt. Az átíráshoz kapcsolódó 2008. november 28-án tartott helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv szerint a mérő kötésein lévő jogi záruk és a MEKH által elhelyezett plomba is sértetlen állapotú volt, a mérőn festéksérülést találtak. 2016-ban újabb felhasználó változást jelentettek be, az átíráshoz kapcsolódó helyszíni szemlét 2016. március 11-én tartották. Ennek során jegyzőkönyvben rögzítették, hogy a 234693 gyártási számú

gázmérő számlálószerkezetének a teteje sérült, valamint a mérőfesték hiányos, a gázmérőről fényképfelvételeket is készítettek. 2016. augusztus 4-én az engedélyes megbízásából a (...) Kft. munkatársai hitelesítési gázmérő csere céljából keresték fel a fogyasztási helyet. Ekkor azt rögzítették, hogy a már jelzett számú gázmérő számlálószerkezete törött, vissza van ragasztva, feltételezhető a szabálytalan gázvételezés. Fényképfelvételeket készítettek, a gázmérőt leszerelték, és az előírásoknak megfelelően becsomagolták, jogi zárral látták el, és központi raktárba került elhelyezésre. Az észlelt és rögzített sérülés miatt az engedélyes kezdeményezte a gázmérő független igazságügyi szakértő vizsgálatát. A vizsgálat alapján készült szakértői véleményben rögzítettek szerint a gázmérő ház hátsó részén kör-körös nyomok voltak láthatók, a számlálóház csatlakozása a mérőházhoz nem volt megfelelő, a fedél felső része két helyen törött, hiányos, újra ragasztott volt, ezért a számlálószerkezet hozzáférhetővé volt. Ezáltal a számlálómű lassíthatóvá, megállíthatóvá vált, vagyis a gázmérő alkalmassá vált az elfogyasztott földgáz méretlen, azaz szabálytalan vételezésének megvalósítására.

- [2] A szakvéleményben foglaltakra tekintettel az engedélyes 390.000 forint összegű kötbérvételezt támasztott a felperessel szemben. A felperes panasza folytán eljár alperes a 2017. november 17-én kelt FVFO_2017/558-8. számú határozatával a panaszt elutasította. A határozat indokolásában a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.) végrehajtására kiadott 19/2009. (I.30.) Korm.rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 1. számú mellékletét képező földgázelosztási szabályzat 18.4.B., 18.6. és 18.7.B., 9.13., 17.7. pontjaira és a Get. 99. § (6) bekezdésére hivatkozott. Az alperesi álláspont szerint a szakértői vizsgálatból egyértelműen megállapítható volt, hogy a mérőn észlelt sérülés a felperes szerződéses jogviszonya alatt következett be, emiatt azokért a felperest terheli a felelősség.

A kereseti kérelem és ellenkérelem

- [3] A felperes az alperes határozatának felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte. Arra hivatkozott, hogy a gázmérőn már akkor is sérülés volt, amikor a felperes nevére átirták, ekkor festéksérülést találtak rajta. A 2016-os helyszíni szemle alkalmával más jellegű sérüléseket rögzítettek, az azonban töréses jellegű volt. Ekkor már új felhasználó állt jogviszonyban a fogyasztási helyen, a szabálytalan vételezést pedig egyértelműen a töréses sérülésre vezették vissza. Értelmezhetetlennek tartotta a felperes, hogy az új felhasználó jogviszonya alatt bekövetkezett törésből eredő szabálytalan vételezés miatt miért a felperessel szemben állapítottak meg kötbérfizetési kötelezettséget. Kifogásolta, hogy az alperes nem tett eleget a Ket. 50. §-ában foglalt tényállás felderítésére vonatkozó kötelezettségének.
- [4] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

A bíróság ítélete

- [5] A bíróság a felperes keresetét alaptalannak értékelte és elutasította azt. Ítéletének indokolásában leszögezte, hogy arról kellett döntenie, hogy az engedélyes által lefolytatott szakértői vizsgálat elegendő információt szolgáltatott-e a plomba sérülése és a szabálytalan vételezés megállapításának tényére, illetve abban a jogkérdésben kellett állást foglalnia, hogy a Vet.Vhr. szabályai szabálytalan vételezés esetén lehetőséget biztosítanak-e a felperessel szemben támasztott kötbérvételezés érvényesítésére.
- [6] Hangsúlyozta a bíróság, hogy a fogyasztó kötbérfizetési kötelezettsége csak szerződésszegés esetén áll fenn, amelyet az elosztó köteles bizonyítani. A bíróságnak az volt az álláspontja, hogy az elosztó által kirendelt szakértő és az általa szakvéleményben megállapítottak megfelelő mélységű és részletességű indokokat és bizonyítékokat szolgáltatottak a felperes szabálytalan vételezésének megállapításához.

- [7] Hivatkozott a bíróság a mérésügyről szóló 1991. évi XLV. törvény 13. § (3) bekezdésében és a Get. 99. § (6) bekezdésében foglaltakra, továbbá a Get.Vhr. 1. számú melléklet 18.4. pont b) és c) pontjára.
- [8] Kifejtette a bíróság, hogy az engedélyes a 2016-os fogyasztásmérő ellenőrzést a fogyasztóváltás miatt végezte, célja pedig annak megállapítása volt, hogy a felperes által átadott gázmérő milyen állapotban van. Erre tekintettel nem lehet úgy tekinteni, hogy az ekkor észlelt sérülések az új felhasználó jogviszonya alatt keletkeztek volna, az új felhasználó gázmérő sértetlenségéért való felelőssége a mérő ellenőrzését követő időponttól értelmezhető. Ezt alátámasztó szabályt tartalmaz a Get.Vhr. 1. számú mellékletének 17.7. pontja is. A 2016-os ellenőrzés a 2008-hoz képest teljesen más típusú sérüléseket tárt fel, a szakértői véleményből pedig egyértelmű volt, hogy az utóbbi alkalommal dokumentált törés teremtett lehetőséget a szabálytalan vételezésre. Ebből adódóan a sérülések különbözőségének további vizsgálata szükségtelen volt, nem sértette meg e körben az alperes a Ket. 50. §-át.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

- [9] A bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérte, a keresetében foglaltakat fenntartotta. Kifejtette, hogy a tulajdonosváltás miatti helyszíni ellenőrzés kapcsán rögzítésre került a mérőóra állapota, amely mind a 2008. november 28-án, mind a 2016. március 11. napján felvett jegyzőkönyvek mérőóra festékhányosságára utalnak. Ebből csupán az állapítható meg, hogy a mérőóra festékhányosan sérült volt, utóbbi esetben az került részletezésre, hogy a festékhány a mérőóra mely részét érintette. Kiemelte, hogy a 2016. augusztus 4. napján készült helyszíni jegyzőkönyv alapján a gázmérő sérülései, tapasztalt hiányosságok részletes leírása kapcsán az került rögzítésre, hogy a számlázó törött, vissza van ragasztva, feltételezhető a szabálytalan gázvételezés. Mindezek alapján álláspontja szerint egyértelműen látható, hogy a 2016. augusztus 4. napján készült helyszíni jegyzőkönyv más jellegű állagsérelmet ír le, mint amelyet a korábbi ellenőrzések, leolvasások alkalmával rögzítettek. Ekkor azonban már nem a jelen per felperese volt jogviszonyban a fogyasztási helyen a szolgáltatóval, és kiemelte azt is a felperes, hogy a szakértői vélemény a szabálytalan vételezést nem a festékhányos sérülésre vezette vissza, hanem a törésre. Kifogásolta, hogy ha a mérőórán levő törés már az új felhasználó szerződéses jogviszonya alatt került megállapításra, akkor a Get. 99. § (6) bekezdése alapján miért jelen per felperese esetében állapították meg felelősségét.
- [10] Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [11] A fellebbezés nem alapos.
- [12] A Kúria álláspontja szerint a bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást és abból az idevonatkozó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával minden tekintetben helytálló jogi következtetést vont le.
- [13] A perben rendelkezésre állt közigazgatási iratanyag tanúsága szerint 2008. november 19-én a perbeli felhasználási hely fogyasztóváltása miatti átírási szándékot jeleztek az engedélyes ügyfélszolgálatán, a gázmérő a felperes nevére történő átírásához kapcsolódó helyszíni szemle során készült jegyzőkönyv adatai szerint a mérő, a mérő kötésein elhelyezett jogi záruk, és a plomba is sértetlen állapotú volt, a mérőn festéksérülés volt látható. 2016. március 9-én ismét felhasználó-váltást jeleztek a fogyasztási helyre vonatkozóan, ekkor a felperes volt a kiköltöző fél. Az átíráshoz kapcsolódó helyszíni szemlére 2016. március 11-én került sor. Az ekkor készült jegyzőkönyv rögzítette, hogy a 234693 gyártási számú gázmérő számlálószerkezetének a teteje sérült, valamint, hogy a mérő festékhányos. A gázmérőről fényképfelvételeket is készítettek, a

jegyzőkönyv az új felhasználó részéről került aláírásra. A gázmérő leszerelését és cseréjét követően az engedélyes intézkedett a gázmérő független igazságügyi szakértő általi vizsgálatáról. Az igazságügyi szakértő szakvéleménye egyértelműen megállapította és rögzítette a gázmérő sérüléseit, és azt is, hogy ezek által a gázmérő alkalmassá vált az elfogyasztott földgáz méretlen, szabálytalan vételezésének megvalósítására.

- [14] A Kúria megállapítása szerint a felperes panasza alapján indult eljárás során az alperes részletesen megvizsgálta a 2016. március 9-i átírás során készült fényképfelvételeket, és a jegyzőkönyvben rögzítetteket, amelyből megállapítható volt, hogy a gázmérő állapota megegyezett a későbbi leszerelési állapotával.
- [15] Helyesen hivatkozott arra a bíróság, hogy a Korm.rendelet 1. számú melléklet 17.7. pontja szerint a helyszíni ellenőrzés lefolytatásáig a korábbi felhasználó felel a csatlakozó vezeték, a felhasználói berendezés, a nyomásszabályozó és a fogyasztásmérő berendezés állapotáért, a rendszerhasználati díjak megfizetéséért, szabálytalan vételezés esetén a következményekért...
- [16] A Get. 99. § (6) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy a fogyasztásmérő berendezés állagmegóvása és védelme a fogyasztók kötelezettsége.
- [17] Az igazságügyi szakértő szakvéleményében rögzítettek a Get. Vhr. 1. számú mellékletének 18.4.B. pontjában foglaltak szerint a szabálytalan vételezés fogalmát kimerítették. Helytállóan járt el az alperes akkor, amikor ennek vitatásakor elvégeztette a mérőberendezés szakértői vizsgálatát.
- [18] Hangsúlyozza a Kúria, hogy a tulajdonosváltás miatt 2016. március 11-én elvégzett ellenőrzésen készült helyszíni jegyzőkönyvben megállapításra került, hogy a mérőszámláló szerkezet teteje és a mérő festékhianyos és sérült is. Az iratok közt fellelhető fényképfelvételeken egyértelműen látható, hogy még a 2008. évi fogyasztóváltás miatti helyszíni ellenőrzésen a fogyasztásmérő óra számlálószerkezetének fedele ép és sértetlen, a következő években készült leolvasási fotókon már látszik a sérülés, úgy ahogy a 2016. március 11-én készült felvételeken is. Azon körülmény, hogy a 2016. március 11-i helyszíni szemlét követően csak 2016. augusztus 4-én került leszerelésre a fogyasztásmérő, nem változtatott azon a márciusi jegyzőkönyvben és fényképfelvételeken is rögzített helyzeten, amelyek a felperes használata alatti sérüléseket, tehát a felperesi felelősséget támasztottak alá. Az igazságügyi szakértő által kimunkált és dokumentált sérülés már a fogyasztóváltás miatti helyszíni ellenőrzésen, a helyszínen készült jegyzőkönyvben és az akkor készült fényképfelvételeken is rögzítésre került, így a fogyasztásmérő későbbi leszerelése nem alapozta meg a felperest követő új felhasználó felelősségének megállapíthatóságát. A sérülés és a szabálytalan vételezés lehetőségének fennállta egyértelműen a felperesi használat alatt következett be, ezért megalapozottan történt a kötbérszankció alkalmazása vele szemben, az engedélyes Üzletszabályzatával és a Vhr. rendelkezéseivel összhangban.
- [19] Minderre tekintettel a Kúria megállapította, hogy a felperes fellebbezése alaptalan volt, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rész

- [20] A Kúria a fellebbezést a Pp. 340. § (5) bekezdésének megfelelően tárgyaláson bírálta el.
- [21] A fellebbezési eljárásban felmerült alperesi perköltség megfizetésére a Kúria a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte.
- [22] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetékek és a pártfogó ügyvéd munkadíját a felperes személyes költségmentességére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2019. szeptember 10.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Fekete Ildikó s.k. előadó bíró,

Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró